Μακεδονικά

Τόμ. 13, Αρ. 1 (1973)

Για μερικούς άγνωστους Σιατιστινούς απόδημους στο Βελιγράδι κατά τα έτη 1826 και 1845

Ιωάννης Α. Παπαδριανός

doi: [10.12681/makedonika.917](https://doi.org/10.12681/makedonika.917)

Copyright © 2014, Ιωάννης Α. Παπαδριανός

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Παπαδριανός Ι. Α. (1973). Για μερικούς άγνωστους Σιατιστινούς απόδημους στο Βελιγράδι κατά τα έτη 1826 και 1845. *Μακεδονικά*, 13(1), 436–439. <https://doi.org/10.12681/makedonika.917>

και Βόρειο Μακεδονία. Πρόκειται για τὸν Πάνο Μειντάνη πὸν ἔγραψε στὴ σελ. 18 τῆς ἐργασίας μου «Οἱ Μακεδόνες κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821» (ἐκδοσις τρίτη). Ὁ διάσημος αὐτὸς κλέφτης και ἀργότερον ἀρματολὸς κατήγετο καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις ἀπὸ τὸ χωρίον Ράκοβον τῶν Σερβίων τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, ἡ δὲ δρᾶσις του ἤρρισε μὲ τὰς μεγάλας ληστείας πὸν ἐνήργησε εἰς τὸ χωρίον Μοσχολούρι τῆς Ἑλασσόνης (πανηγύρι) και ἔφθανε ἕως τὴ Βουλγαρία (πανηγύρι τῆς Δόλιανης). Τὰ κυριώτερα κρησφύγετα τοῦ Μειντάνη στὴ Μακεδονία εὐρίσκοντο εἰς τὰ δασωμένα βουνὰ τῆς Σιάπκας (Τιτάριον) εἰς τὸ Μουρίκι (Βλάτση-Σισάνιον). Ἄλλην ἐστὶν κλεφτῶν ἀναφέρει ὁ Ἐβλιά εἰς τὸ Κιουσταντίλ, Ντούντιτσα, Σαμάκοβο και ἕως τὴ Σόφια. Ἐναντίον τῶν κλεφτῶν αὐτῶν εἶχαν ὀργανώσει οἱ Τούρκοι πολλὰς ἐκστρατείας χωρὶς μεγάλη ἀποτελέσματα. Ἀπὸ τὰ τουρκικὰ ἀρχεϊκὰ ἔγγραφα πὸν ἐδημοσίευσα στὶς σχετικὰς ἐργασίες μου περὶ κλεφτῶν δύναται νὰ ἐξαχθῇ τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ Ἕλληνες κλέφτες συνειργάζοντο και μὲ Σλάβους κλέφτες τῶν Βαλκανίων και ἰδίως Βουλγάρους και μὲ αὐτοὺς ἐνήργησαν δύο ἐπιδρομαὶς ληστρικὰς κατὰ τῆς πόλεως τοῦ Μοναστηρίου, ὡς ἔγραψε, χωρὶς ν' ἀποκλείω και σύμπραξιν Ἀλβανῶν κλεφτῶν. Ἡ προσεκτικὴ μελέτη τῶν τουρκικῶν πηγῶν διὰ τοὺς κλέφτες τοῦ Βαλκανικοῦ χώρου γενικώτερον δικαιώνει ὅσα ἔγραψε ὁ Γερμανὸς ἱστορικὸς Grosen εἰς τὸ ἔργον του «Die Balkan Haiducken», μὲ τὸ ὅποιον ἡσχολήθην εἰς τὰ «Μακεδονικὰ», τ. 11 (1971), σελ. 117-425.

Τὸ ὄνομα τοῦ Πάνου Μειντάνη συναντᾶται ὡς Bano, Babo, Yabo, Tabo και δύναται νὰ προκαλέσῃ εἰς τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τοὺς κλέφτες τῶν Βαλκανίων συγγραφεῖς σύγχισιν, παρ' ὅλον ὅτι εἰς τὰ περισσότερα και πλεον εὐανάγνωστα ἔγγραφα συναντᾶται τὸ ὄνομα Bano ἢ Πάνο. Οἱ περιοχὲς ὅπως πὸν ἐξῆσε και ἔδρασε τὰ περισσότερα χρόνια ὁ Πάνος (1660-1670), ἀνήκουν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Μακεδονίαν και αὐτὲς εἶναι τῆς Καστοριάς, Ἑδεσσας, Βέροιας, Πτολεμαΐδος (Σισάνιον-Πεκρεβενίκος-Βλάτση), Σέρβια, Ἑλασσόνα, Τρικκαλα και ὡς ἐκ τούτου οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐλληνικῆς του καταγωγῆς, τὴν ὅποιαν ἀμφισβητεῖ πῶς ἢ B. Cvetkova εἰς τὸ ἔργον περὶ τῶν Βουλγάρων χαϊδούκων. Ὁ Πάνος Μειντάνης συνελήφθη αἰχμάλωτος κατόπιν προδοσίας ἀπὸ τοὺς Τούρκους κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1700 και μεταφερθεὶς εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν ἐθανατώθη. Ἄλλος εἶναι ὁ Πάνος Μειντάνης ἀπὸ τὴν Κατούνα τῆς Αἰτωλοακαρνανίας πὸν ἐφρονεῖτο πολεμῶν τοὺς Τούρκους εἰς τὸ Γαρδίκι τοῦ Ἀσπροποτάμου ἡ εἰς τὸ Ἀγγελόκαστρον κοντὰ στὸ Λιδωρίκι τὸ ἔτος 1717, ὅπως γράφει ὁ καθηγητὴς κ. Ἀπ. Βακαλόπουλος εἰς τὰ «Ἑλληνικά», τ. 13 (1954), σ. 160. Βλέπε και Ἱ. Βασδραβέλλη, Ἀρματολοὶ και κλέφτες εἰς τὴν Μακεδονίαν, Β' ἐκδοσις, σελ. 35 ὑποστ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗΣ

ΓΙΑ ΜΕΡΙΚΟΥΣ ΑΓΝΩΣΤΟΥΣ ΣΙΑΤΙΣΤΙΝΟΥΣ ΑΠΟΔΗΜΟΥΣ ΣΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1826 ΚΑΙ 1845

Ὁ Σέρβος ἱστορικὸς Dušan Popović στὸ τέλος τοῦ γνωστοῦ του βιβλίου «O cincarima» (Γιὰ τοὺς Κουτσόβλαχους) μᾶς δίνει ἕναν κατάλογο ἀπὸ ὀνοματεπώνυμα Μακεδόνων, οἱ ὅποιοι ἐξῆσαν και ἔδρασαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας στὶς βόρειες ἡμέρας τῆς Βαλκανικῆς¹. Στὸν κατάλογο αὐτὸν τοῦ Σέρβου ἱστορικοῦ βρίσκουμε και ἀρκετοὺς Σιατι-

1. Dušan J. Popović, O cincarima. Prilozi pitanju postanka našeg gradjanskog društva (=Γιὰ τοὺς Κουτσόβλαχους. Συμβολὲς στὸ πρόβλημα τῆς δημιουργίας τῆς ἀστικής μας τάξης), β' ἐκδ., Beograd 1937, σ. 313-480.

στινούς, οί όποιοί είχαν έγκατασταθί κατά τούς ίδιους χρόνους στό Βελιγράδι'. 'Επίσης όρισμένοι Σιατιστινοί απόδημοι στή γιουγκοσλαβική πρωτεύουσα αναφέρονται στό Λευκώμα, πού εξέδωσε πρόσφατα ό Σύλλογος Σιατιστινών τής Θεσσαλονίκης².

Σέ δύο όμως πηγές, σέ μιá έλληνική και μιá σλαβοελληνική, διαπιστώσαμε τήν ύπαρξη μερικών Σιατιστινών έγκατεστημένων στό Βελιγράδι κατά τά έτη 1826 και 1845, τούς όποιους τά παραπάνω έργα δέν έχουν ύπ' όψη τους. Καί ίδού οί Σιατιστινοί αύτοί, όπως άκριβώς τούς αναφέρουν οί πηγές μας.

Έπώνυμο	Όνομα	Χρόνος παραμονής
Georgiević	Dimitrie	1845³
Georgiević	Lazar	1845⁴
Georgiević	Lampros	1845⁵
Κασνάρη	Πάντος	1826⁶
Konstantinović	Teodor	1845⁷

1. Ρορονιό, Ο cincarima, σ. 358, 375, 430, 474.

2. Σιατιστέων Μνήμη. Λευκώμα Συλλόγου Σιατιστέων Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 1972, σ. Γ 147.

3. Βλ. στόν Κατάλογο συνδρομητών, ό όποιος, χωρίς άρίθμηση σελίδων, ύπάρχει στό τέλος, και συγκεκριμένα μετά τή σελίδα 136 τού έργου: Rukovodstvo k brzom i lakom naučenju grečeskogisrpskog ezika od Georgija Kiridisa i Evtimija Avramovića, U Beogradu. Pri Pravitelstvenoj Knjigoprečatni, 1845 (στή συνέχεια: Kiridis-Avramović, Rukovodstvo. κατάλ. συνδρ.). Τό βιβλίό αύτό φέρει παράλληλα και τόν έξής έλληνικό τίτλο: Χειραγώγια εις τήν ταχειάν και εύκολον μάθησιν τής Γραικικής και Σερβικής γλώσσης υπό Γεωργίου Κυρίδου και Εδθυμίου Αβραμόβικι, 'Εν Βελιγραδίω, 'Εκ τής Τυπογραφίας τής Κυβερνήσεως 1845. Για τόν τίτλο τού έργου αύτού πρβλ. Ν. Δελιαλή, Κατάλογος έντύπων Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κοζάνης. Μέρος ΙΙ. 'Εντυπα έκδόσεων 1833-1912 πλύν των ξενογλώσσων, Θεσσαλονίκη, 1964, σ. 217, άριθ. 1217.

4. Kiridis-Avramović, Rukovodstvo' κατάλ. συνδρ.

5. Kiridis-Avramović, Rukovodstvo' κατάλ. συνδρ. Σύμφωνα με τή μαρτυρία τής πηγής μας αύτής, τό όνομα τού πατέρα τού Lampros Georgiević άρχιζε με τό γράμμα Ρ.

6. Βλ. στόν Κατάλογο συνδρομητών, ό όποιος, χωρίς άρίθμηση, ύπάρχει μετά τή σελίδα 94 τού βιβλίου: 'Επιτομή Φυσικής Ιστορίας μεταφρασθεΐσα μέν εκ τού Λατινικού εις τήν καθ' ήμάς όμιλουμένην άπλοελληνικήν γλώσσαν παρά Γεωργίου Δ. Κλήδους τού εκ Κοζάνης τής Μακεδονίας, σχολαρχούντος έν τή κατά Ζέμονα 'Ελληνική Γυμνασίω. Τύποις δέ εξέδόθη δαπάνη τού έν έμποροις τιμωτάτου κυρίου Γεωργίου Δ. Ζήση, τού εκ Κοζάνης. 1826. 'Εν Πέστη παρά τή εΐγενεί Ματθαίω Τράττηνερ τή εκ Πετρόζας (στή συνέχεια: Κλήδους, 'Επιτομή Φυσικής Ιστορίας' κατάλ. συνδρ.). Για τόν τίτλο τού έργου αύτού πρβλ. Ν. Δελιαλή, Κατάλογος έντύπων Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κοζάνης. Μέρος Ι. 'Εντυπα έκδόσεων 1494-1832 πλύν των ξενογλώσσων, Θεσσαλονίκη 1948, σ. 128, άριθ. 482 και Endre Horváth, Magyar-Görök Bibliografia (= Ούγγροελληνική Βιβλιογραφία), Budapest 1940, σ. 48, άριθ. 56. 'Εδώ θεωρούμε άναγκαΐο νά σημειώσουμε ότι βρίσκουμε νά κατοική στό Βελιγράδι ένας 'Ηπειρώτης, ό όποιος έχει τό ίδιο όνοματεπώνυμο με τό Σιατιστινό μας αύτόν απόδημο (βλ. Ρορονιό, Ο cincarima, σ. 384).

7. Kiridis-Avramović, Rukovodstvo' κατάλ. συνδρ.

Ἐπώνυμο	Όνομα	Χρόνος παραμονῆς
Lazarević	Manojlo	1845 ¹
Lazarević	Teodor	1845 ²
Lazaru	Ioann	1845 ³
Makarievic	Mihail	1845 ⁴
Marantu	Vasilie	1845 ⁵
Πασιώτας	Δημήτριος	1826 ⁶
Πυρίνη	Δημήτριος	1826 ⁷
Πυρίνη	Σπειρίδων (sic)	1826 ⁸

“Ὅπως θὰ εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ διαπιστώσῃ ὁ ἀναγνώστης, τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἐπώνυμα τῶν Σιατιστινῶν ἀποδήμων στὸ Βελιγράδι, ποὺ ἀναφέραμε στὴν ἐργασία μας αὐτὴ λήγουν σὲ *ić*, ἔχουν δηλαδὴ καθαρὰ τὴν κατάληξιν ποὺ φέρουν τὰ ἐπώνυμα τῶν Σέρβων. Τὸ πρᾶγμα ἀκριβῶς αὐτὸ ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ δύσκολα προβλήματα ποὺ ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐρευνα τῶν Μακεδόνων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ποὺ εἶχαν μεταναστεύσει κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας στὶς βόρειες χώρες τῆς Βαλκανικῆς. Ὁ νεώτερος δηλαδὴ ἱστορικὸς πρέπει κατὰ τὴν ἐρευνά του νὰ προσέχη πολὺ, γιατί κάτω ἀπὸ τὰ ἐπώνυμα μὲ τὴν σερβικὴν κατάληξιν *ić* κρύβονται πολλὲς φορὲς Ἑλληνες ἀπόδημοι. Πῶς ὅμως μπορεῖ νὰ ἐρμηνευθῇ τὸ φαινόμενο αὐτό; Ἀπλούστατα, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες μας ἀποδήμους στὶς βόρειες βαλκανικὲς περιοχές, γιὰ λόγους καθαρὰ ἐπαγγελματικῶς, ἔδιναν στὰ ἐπώνυμά τους τὴν μορφὴ τῶν ἐπωνύμων τῆς ἐθνικῆς ὁμάδας, ἡ ὁποία ἀποτελοῦσε τὴν πλειοψηφία τῶν περιοχῶν αὐτῶν, δηλαδὴ τῆς σερβικῆς. Ἔτσι, ὁ Γεωργίου ἢ Γεωργιάδης μεταβλήθηκε σὲ Georgievic ἢ Djordjevic, ὁ Λαζάρου ἢ Λαζαρίδης σὲ Lazarevic, ὁ Δημητρίου ἢ Δημητριάδης σὲ Dimitrijevic, ὁ Κωνσταντίνου ἢ Κωνσταντινίδης σὲ Konstantinovic, ὁ Θεοδῶρου ἢ Θεοδωρίδης σὲ Teodoro-

1. Kiridis-Avrarnovic, Rukovodstvo· κατάλ. συνδρ.

2. Kiridis-Avrarnovic, Rukovodstvo· κατάλ. συνδρ.

3. Kiridis-Avrarnovic, Rukovodstvo· κατάλ. συνδρ.

4. Kiridis-Avrarnovic, Rukovodstvo· κατάλ. συνδρ.

5. Kiridis-Avrarnovic, Rukovodstvo· κατάλ. συνδρ.

6. Βλ. Κλειδούος, Ἐπιτομὴ Φυσικῆς Ἱστορίας· κατάλ. συνδρ. Ὁ Dušan Poronievic, ὁ Oincarima, σ. 430, στηριζόμενος σὲ ἀξιόπιστη πηγὴ, ἀναφέρει ἕναν Pašota Dimitrie, ὁ ὁποῖος κατοικεῖ στὸ Βελιγράδι τὸ ἔτος 1847. Δυστυχῶς, ὁ Σέρβος ἱστορικὸς δὲ μνημονεύει τὴν πατρίδα τοῦ Ἑλλήνα αὐτοῦ ἀποδήμου, ὁπότε θὰ μπορούσαμε νὰ διευκρινίσουμε τίς σχέσεις του μὲ τὸ Σιατιστίν, ὁ ὁποῖος μᾶς ἀπασχολεῖ ἐδῶ. Πάντως, ἂν παραδεχτοῦμε ὅτι ὁ Pašota, τὸν ὁποῖο ἀναφέρει ὁ Poronievic, καὶ ὁ Πασιώτας, τὸν ὁποῖο μνημονεύει ἡ πηγὴ μας, εἶναι ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπο, τότε μπορούμε νὰ καταλήξουμε στὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ Σιατιστινὸς αὐτὸς στὰ 1847 ζῆ ἀκόμη στὴ Γιουγκοσλαβικὴ πρωτεύουσα. Ἀπόγονοι τῆς οἰκογενείας Πασιώτα ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ σήμερα καὶ ζοῦν στὴ Σιάτιστα, Θεσσαλονίκη καὶ σ' ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Τὴν πληροφορία τὴν ὀφείλω στὸν καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Δημήτριο Κανατσούλη, τὸν ὁποῖο θεωρῶ ὑποχρέωσή μου νὰ εὐχαριστήσω καὶ ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ θερμὰ.

7. Τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα τοῦ Δημητρίου Πυρίνη ἀρχίζει μὲ τὸ γράμμα Χ. (βλ. Κλειδούος, Ἐπιτομὴ Φυσικῆς Ἱστορίας· κατάλ. συνδρ.).

8. Ἀδελφὸς τοῦ προηγούμενου Σιατιστινοῦ, τοῦ Δημητρίου Πυρίνη (βλ. Κλειδούος, Ἐπιτομὴ Φυσικῆς Ἱστορίας· κατάλ. συνδρ.).

νίς κ.λ.¹. Είχε όμως το γεγονός αυτό αρνητικές επιπτώσεις στην εθνική τους συνείδηση; Για να μην κατηγορηθούμε ως σωβινιστές, θά αφήσουμε να απαντήσει στο ερώτημα αυτό ένας άλλος Βαλκάνιος Ιστορικός, ο Σέρβος Dušan Poronić. "Ο Σέρβος αυτός έρευνητής, στηριζόμενος σε αδιάσειστα ιστορικά στοιχεία, απέδειξε κατά τρόπο σαφή ότι η αλλαγή των επωνύμων των Μακεδόνων απόδημων δεν είχε καμιά σχέση με τις σκέψεις, τα αισθήματα και τις ενέργειές τους² και ότι η ελληνική συνείδηση των αποδήμων αυτών ήταν τόσο έντονη, ώστε ο ήγεμόνας της Σερβίας Miloš Obrenović υποχρεώθηκε να εκδώσει στα 1827 διαταγή, με την οποία τους απαγόρευε να δίνουν στους έαυτούς τους το όνομα "Ελληνες".

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΡΙΑΝΟΣ

Ο ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΥΡΝΟΒΟΥ ΠΕΛΑΓΟΝΙΑΣ

"Αναδιφών εις το 'Ιστορικόν 'Αρχεῖον Μακεδονίας ἀνεύρον ἀντίγραφον τοῦ ἀνεκδότου καὶ ἀγνώστου ἄλλοθεν Κανονισμοῦ τῆς 'Ελληνικῆς 'Ορθοδόξου Κοινότητος Τυρνόβου Πελαγονίας⁴, ψηφισθέντος τὴν 6ην 'Απριλίου 1901. Τὸ ἐκ χάρτου λῖαν ἐφαρμμένον ἀντίγραφον, διαστάσεων 59 x 40, ἀπόκειται εἰς τὸ διασωθὲν τμήμα τοῦ ἀρχείου τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Πελαγονίας, φάκ. 34 (= "Ἐγγραφα καὶ ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν Μητροπολίτην Πελαγονίας). Πρόκειται περὶ ἐπισήμου ἐγγράφου θεωρηθέντος παρὰ τοῦ γραμματέως τῆς Μητροπόλεως Μιχαὴλ 'Ιωαννίδου, βεβαιωθέντος παρὰ τοῦ πρωτοσυγγέλλου 'Ιωακείμ⁵ καὶ ἐπιβεβαιωθέντος παρὰ τοῦ Μητροπολίτου 'Αμβροσίου⁶. 'Ο Κανονισμὸς οὗτος, ὡς καὶ

1. Πρβλ. σκέψεις Ρορονιτς, Ο cincarima, σ. 31.

2. Βλ. Ρορονιτς, Ο cincarima, σ. 30.

3. Βλ. Ρορονιτς, Ο cincarima, σ. 25. Πρβλ. καὶ 'Ιωάννου Α. Παπαδριανού, "Ενας μεγάλος Κοζάνιτης απόδημος: Εὐφρόνιος Ραφαήλ Παπαγιαννούσης-Πόποβιτς (Ἐκδοσις Συνδέσμου Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν Νομοῦ Κοζάνης, ἀριθ. 9), Θεσσαλονίκη 1973, σ. 13.

4. Περὶ τῆς κομπολόως Τυρνόβου βλ. Παντ. Τσάλλη, Τὸ δοξασμένο Μοναστήρι, ἥτοι ἱστορία τῆς πατριωτικῆς δράσεως τῆς πόλεως Μοναστηρίου καὶ τῶν περιχώρων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1830 μέχρι τοῦ 1903, Θεσσαλονίκη 1932, σ. 83-84. 'Απ. Βακαλοπούλου, 'Ιστορία τῆς Μακεδονίας, 1354-1833, Θεσσαλονίκη 1969, σ. 448-450. Κωνστ. 'Αν. Βαβούσκου, 'Η συμβολὴ τοῦ 'Ελληνισμοῦ τῆς Πελαγονίας εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Νεωτέρας 'Ελλάδος, Θεσσαλονίκη (ΙΜΧΑ, ἀρ. 30) 1959, passim. Στ. Ι. Παπαδόπουλου, 'Εκπαιδευτικὴ καὶ κοινωνικὴ δραστηριότητα τοῦ 'Ελληνισμοῦ τῆς Μακεδονίας κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα τῆς τουρκοκρατίας, Θεσσαλονίκη (ΕΜΣ-Μακεδονικὴ Βιβλιοθήκη, ἀρ. 31) 1970, σ. 137-138, 144-147. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα βιβλία ἅπασα ἡ περὶ Τυρνόβου καὶ Πελαγονίας ἐν γένει βιβλιογραφία.

5. 'Ιωακείμ Σιγάλλας (Μυτιλήνη 1881-Θεσσαλονίκη 1965), Μητροπολίτης πρ. Διδυμοτείχου. 'Εχειροτονήθη διάκονος ἐν Μοναστηρίῳ, ἐνθα διετέλεσε πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεως καὶ καθηγητὴς εἰς τὰς σχολὰς μέσης ἐκπαιδεύσεως.

6. 'Αμβρόσιος Σταυρινός (Κωνσταντινούπολις 1854-1931). Μητροπολίτης Πρεσπῶν καὶ 'Αχριδῶν (ἔδρα Κρούσσοβον) 1895-1896, Σκοπίων 1896-1900, Πελαγονίας 1900-1903. 'Απέθανεν ὡς Μητροπολίτης Δέρκων.